

**T.C. HAZINE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

Ekim, 2023

Ekim 2023 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2023 yılı Ekim ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 569,2 milyar TL, bütçe gelirleri 473,8 milyar TL ve bütçe açığı 95,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 502,4 milyar TL ve faiz dışı açık ise 28,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

EKİM AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ		(Milyon TL)
Bütçe Giderleri		569.211
Faiz Dışı Giderler		502.401
Bütçe Gelirleri		473.750
Vergi Gelirleri		409.427
Bütçe Dengesi		-95.461
Faiz Dışı Denge		-28.651

1- Bütçe Dengesi

2023 yılı Ekim ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ekim	Yüzde	Bütçe**	Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	307.416	10,9	5.589.085	569.211	10,2	85,2
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	246.272	9,8	4.942.949	502.401	10,2	104,0
Faiz Giderleri	329.800	61.144	18,5	646.136	66.810	10,3	9,3
Bütçe Gelirleri	2.553.099	224.162	8,8	4.929.664	473.750	9,6	111,3
Vergi Gelirleri	2.185.950	181.806	8,3	4.270.668	409.427	9,6	125,2
Bütçe Dengesi	-278.374	-83.254	29,9	-659.421	-95.461	14,5	-14,7
Faiz Dışı Denge	51.426	-22.110	-43,0	-13.285	-28.651	215,7	-29,6

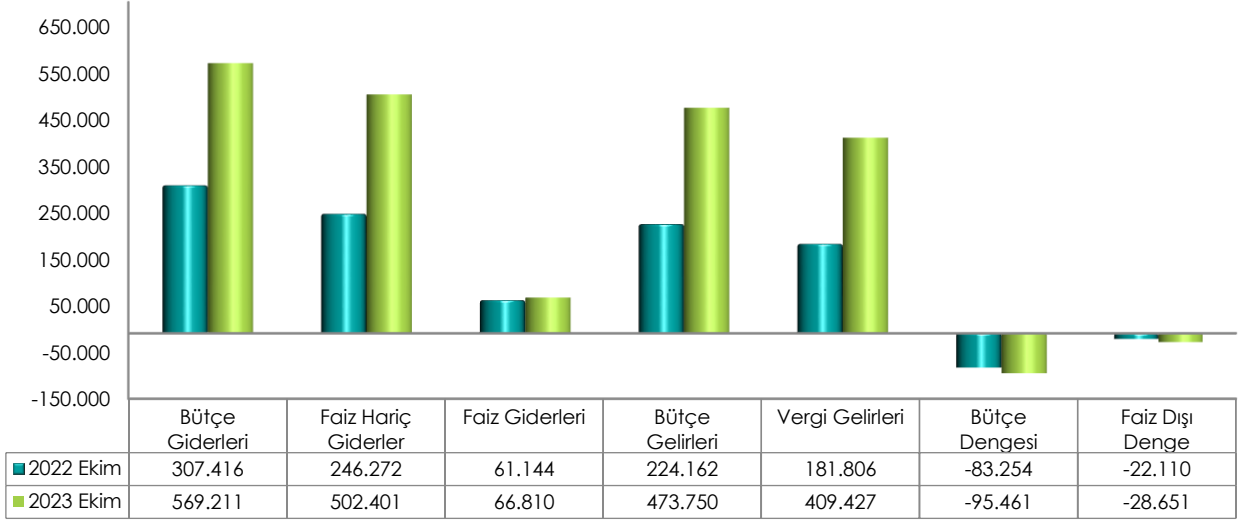
* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

** 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

Merkezi yönetim bütçesi 2022 yılı Ekim ayında 83 milyar 254 milyon TL açık vermiş iken 2023 yılı Ekim ayında 95 milyar 461 milyon TL açık vermiştir.

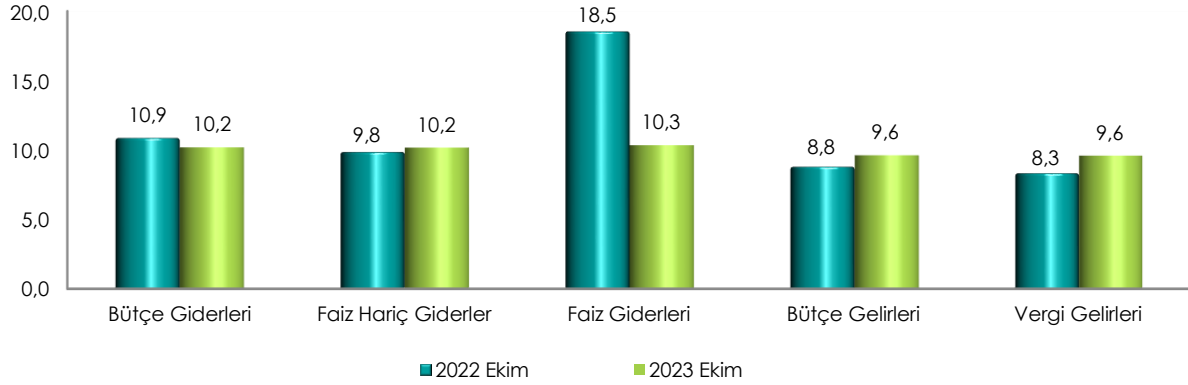
2022 yılı Ekim ayında 22 milyar 110 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2023 yılı Ekim ayında 28 milyar 651 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Ekim ayı gerçekleşmelerinin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ekim ayı itibarıyla 569 milyar 211 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 66 milyar 810 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 502 milyar 401 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ekim	Yüzde	Bütçe**	Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	307.416	10,9	5.589.085	569.211	10,2	85,2
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	246.272	9,8	4.942.949	502.401	10,2	104,0
Personel Giderleri	613.641	63.068	10,3	952.308	135.599	14,2	115,0
SGK Devlet Primi Giderleri	97.151	9.265	9,5	150.392	16.559	11,0	78,7
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	214.814	28.763	13,4	419.443	48.370	11,5	68,2
Cari Transferler	1.078.291	102.859	9,5	1.940.901	202.747	10,4	97,1
Sermaye Giderleri	206.348	25.559	12,4	383.278	60.138	15,7	135,3
Sermaye Transferleri	23.627	3.981	16,8	521.000	29.007	5,6	628,7
Borç Verme	201.623	12.777	6,3	410.410	9.981	2,4	-21,9
Faiz Giderleri	329.800	61.144	18,5	646.136	66.810	10,3	9,3
Yedek Ödenekler	66.177			165.216			

* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

** 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

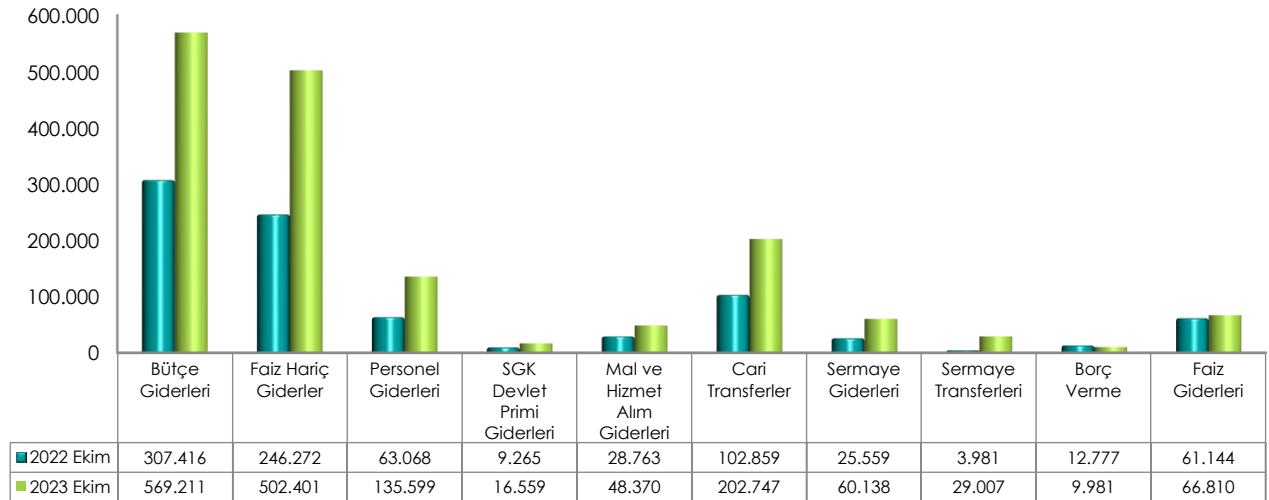
2023 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 5 trilyon 589 milyar 85 milyon TL ödenekten Ekim ayında 569 milyar 211 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 307 milyar 416 milyon TL harcama yapılmıştır.

Ekim ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 85,2 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2022 yılında yüzde 10,9 iken 2023 yılında yüzde 10,2 olmuştur.

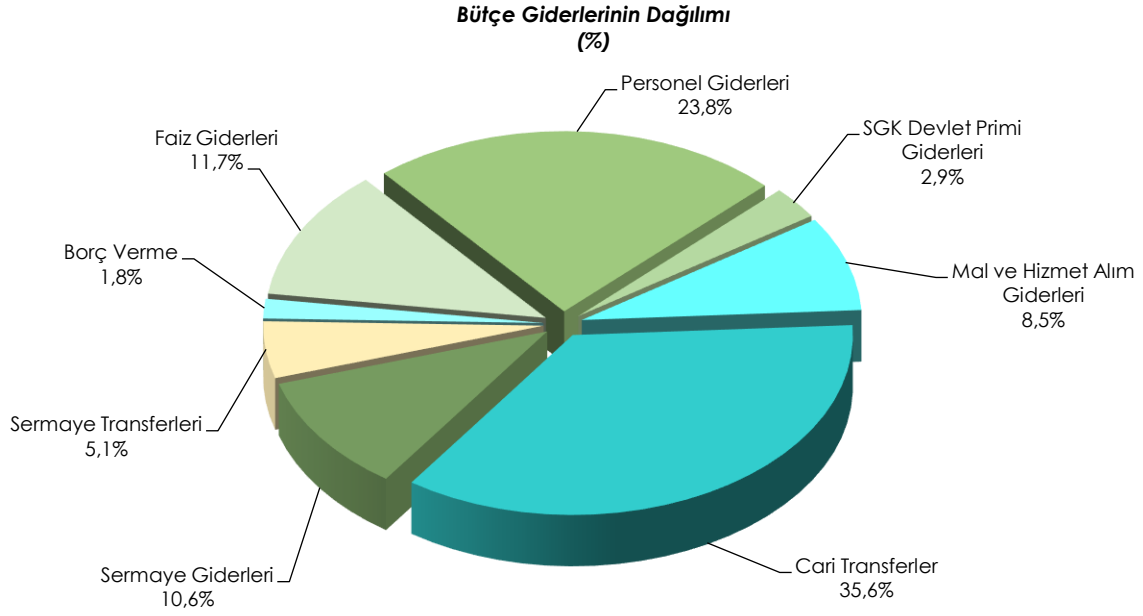
Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 104 oranında artarak 502 milyar 401 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2022 yılında yüzde 9,8 iken 2023 yılında yüzde 10,2 olmuştur.

Ekim ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

Bütçe Giderleri
(Milyon TL)

2023 yılı Ekim ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ekim ayı itibarıyla 473 milyar 750 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 409 milyar 427 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 54 milyar 293 milyon TL olmuştur.

2023 yılı Ekim ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ekim	Yüzde	Bütçe**	Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	2.553.099	224.162	8,8	4.929.664	473.750	9,6	111,3
Genel Bütçe Gelirleri	2.523.413	219.711	8,7	4.873.427	463.720	9,5	111,1
Vergi Gelirleri	2.185.950	181.806	8,3	4.270.668	409.427	9,6	125,2
Gelir Vergisi	308.454	36.102	11,7	696.394	72.184	10,4	99,9
Kurumlar Vergisi	487.760	4.171	0,9	782.230	12.202	1,6	192,6
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	138.076	18.672	13,5	440.872	63.457	14,4	239,8
Özel Tüketim Vergisi	375.851	42.309	11,3	817.241	97.434	11,9	130,3
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	51.254	6.998	13,7	108.231	14.764	13,6	111,0
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	574.868	51.944	9,0	931.406	103.114	11,1	98,5
Damga Vergisi	39.979	3.873	9,7	85.500	7.428	8,7	91,8
Harçlar	77.147	6.281	8,1	133.864	10.600	7,9	68,8
Diğer	132.562	11.457	8,6	274.930	28.244	10,3	146,5
Vergi Dışı Gelirler	337.463	37.905	11,2	602.760	54.293	9,0	43,2
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	19.624	3.399	17,3	37.134	8.330	22,4	145,1
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	10.062	1.052	10,5	19.102	1.700	8,9	61,6

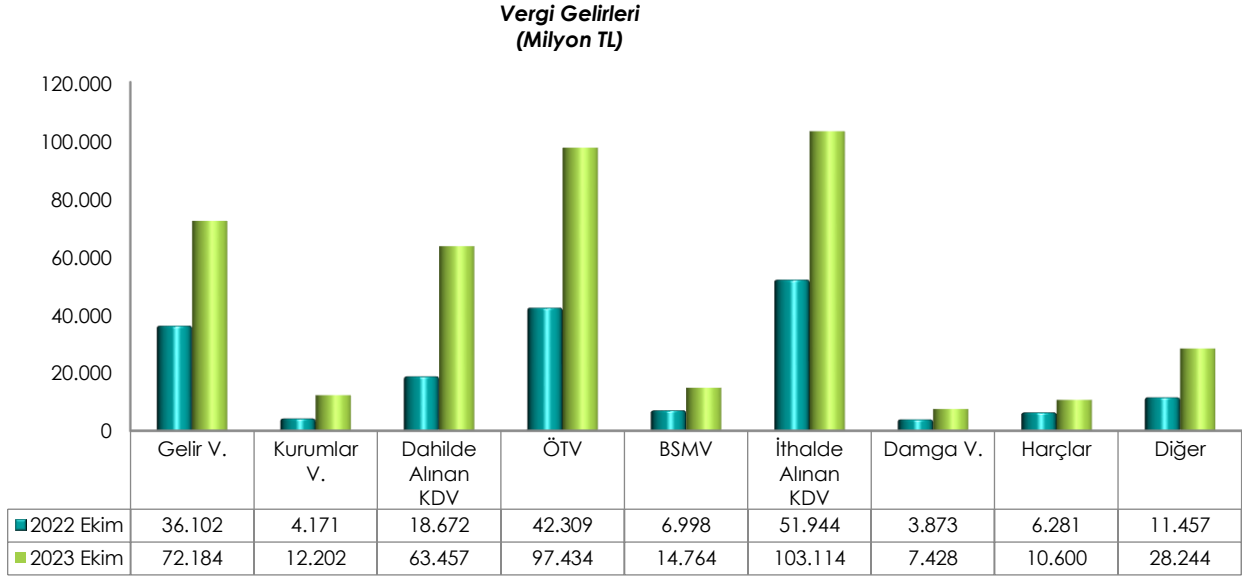
* 7414 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil.

** 7457 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil.

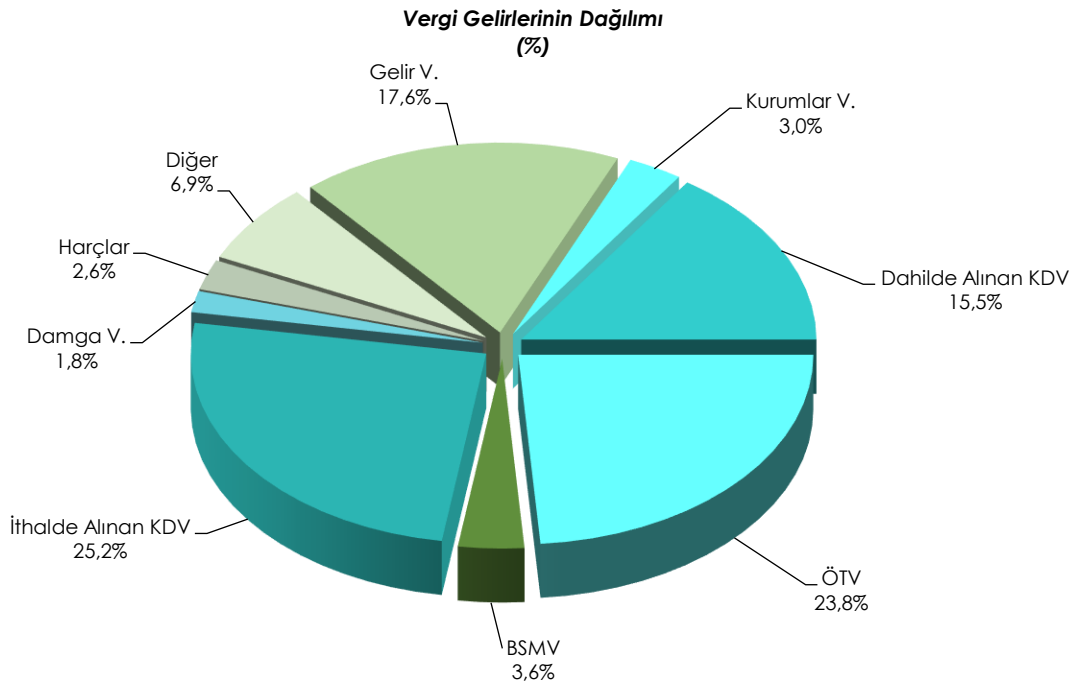
2022 yılı Ekim ayında bütçe gelirleri 224 milyar 162 milyon TL iken 2023 yılının aynı ayında yüzde 111,3 oranında artarak 473 milyar 750 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Ekim ayı gerçekleşme oranı 2022 yılında yüzde 8,8 iken 2023 yılında yüzde 9,6 olmuştur.

2023 yılı Ekim ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 125,2 oranında artarak 409 milyar 427 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2022 yılında yüzde 8,3 iken 2023 yılında yüzde 9,6 olmuştur.

Ekim ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2023 yılı Ekim ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

2023 Yılı Ocak-Ekim Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2023 yılı Ocak-Ekim döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 4 trilyon 521,8 milyar TL, bütçe gelirleri 3 trilyon 913,7 milyar TL ve bütçe açığı 608,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 3 trilyon 984,1 milyar TL ve faiz dışı açık ise 70,4 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK-EKİM DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	4.521.796
Faiz Dışı Giderler	3.984.122
Bütçe Gelirleri	3.913.733
Vergi Gelirleri	3.391.461
Bütçe Dengesi	-608.063
Faiz Dışı Denge	-70.389

1- Bütçe Dengesi

2023 yılı Ocak-Ekim dönemi bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ocak-Ekim	Yüzde	Bütçe**	Ocak-Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	2.328.176	82,2	5.589.085	4.521.796	80,9	94,2
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	2.059.921	82,3	4.942.949	3.984.122	80,6	93,4
Faiz Giderleri	329.800	268.255	81,3	646.136	537.674	83,2	100,4
Bütçe Gelirleri	2.553.099	2.199.422	86,1	4.929.664	3.913.733	79,4	77,9
Vergi Gelirleri	2.185.950	1.829.771	83,7	4.270.668	3.391.461	79,4	85,3
Bütçe Dengesi	-278.374	-128.754	46,3	-659.421	-608.063	92,2	-372,3
Faiz Dışı Denge	51.426	139.501	271,3	-13.285	-70.389	529,8	-150,5

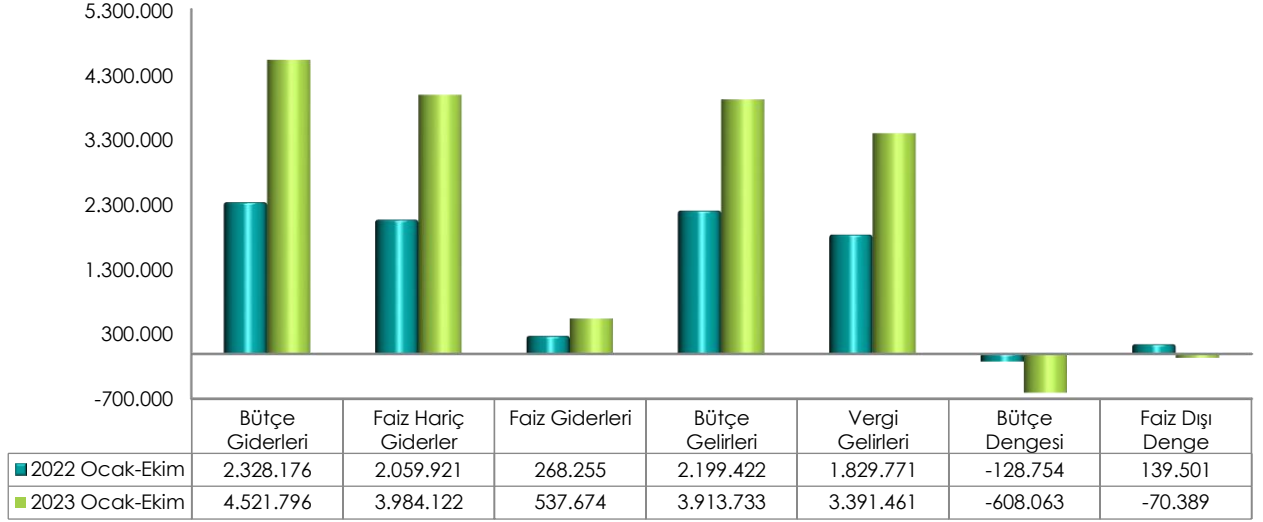
* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

** 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

Merkezi yönetim bütçesi 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde 128 milyar 754 milyon TL açık vermiş iken 2023 yılı Ocak-Ekim döneminde 608 milyar 63 milyon TL açık vermiştir.

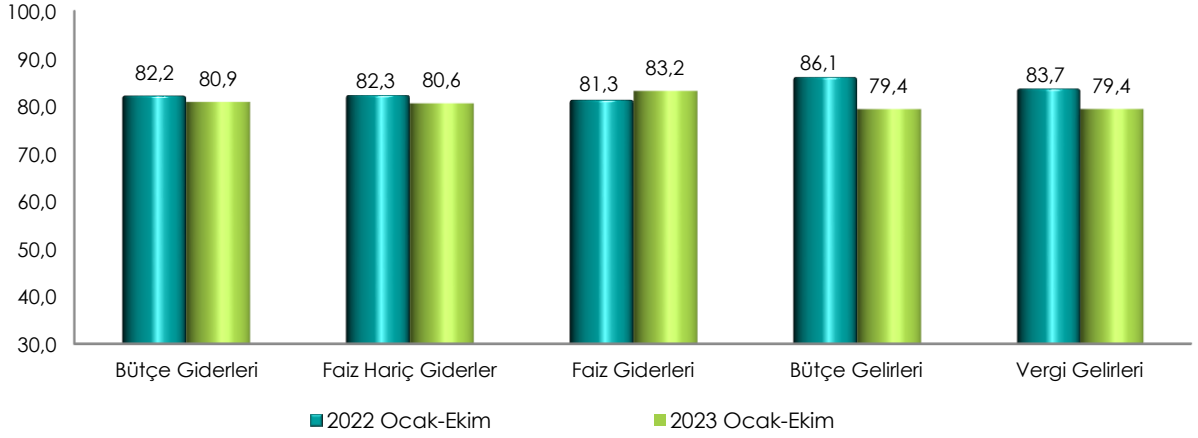
2022 yılı Ocak-Ekim döneminde 139 milyar 501 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2023 yılı Ocak-Ekim döneminde 70 milyar 389 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Ocak-Ekim dönemi gerçekleşmelerinin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Ekim dönemi itibarıyla 4 trilyon 521 milyar 796 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 537 milyar 674 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 3 trilyon 984 milyar 122 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ocak-Ekim	Yüzde	Bütçe**	Ocak-Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	2.328.176	82,2	5.589.085	4.521.796	80,9	94,2
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	2.059.921	82,3	4.942.949	3.984.122	80,6	93,4
Personel Giderleri	613.641	504.187	82,2	952.308	1.096.489	115,1	117,5
SGK Devlet Primi Giderleri	97.151	78.551	80,9	150.392	153.574	102,1	95,5
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	214.814	177.822	82,8	419.443	322.368	76,9	81,3
Cari Transferler	1.078.291	931.540	86,4	1.940.901	1.826.752	94,1	96,1
Sermaye Giderleri	206.348	153.178	74,2	383.278	296.487	77,4	93,6
Sermaye Transferleri	23.627	26.553	112,4	521.000	162.778	31,2	513,0
Borç Verme	201.623	188.088	93,3	410.410	125.675	30,6	-33,2
Faiz Giderleri	329.800	268.255	81,3	646.136	537.674	83,2	100,4
Yedek Ödenekler	66.177			165.216			

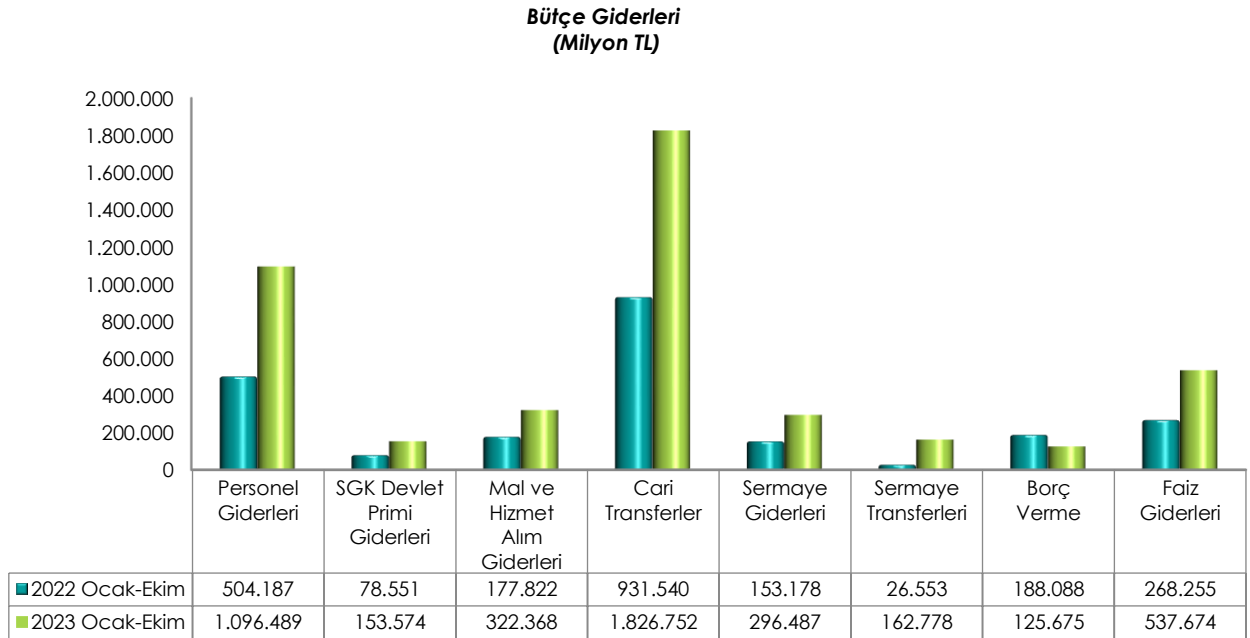
* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

** 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

2023 yılı Ocak-Ekim döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 94,2 oranında artarak 4 trilyon 521 milyar 796 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

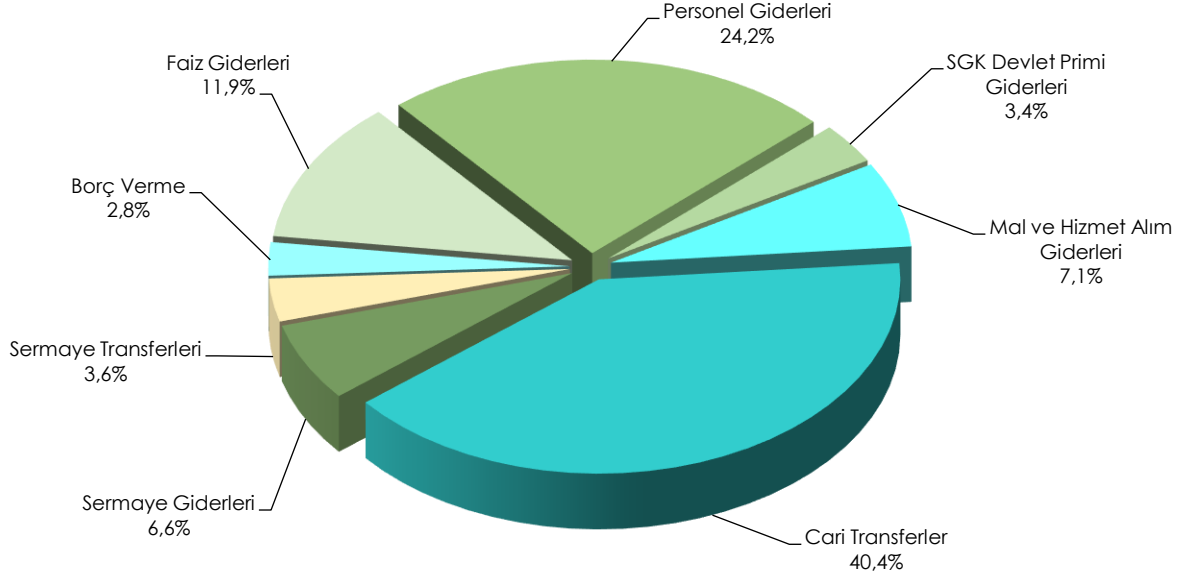
Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 93,4 oranında artarak 3 trilyon 984 milyar 122 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ocak-Ekim dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2023 yılı Ocak-Ekim dönemi bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

Bütçe Giderlerinin Dağılımı (%)

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Ekim dönemi itibarıyla 3 trilyon 913 milyar 733 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 3 trilyon 391 milyar 461 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 437 milyar 410 milyon TL olmuştur.

2023 yılı Ocak-Ekim dönemi bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ocak-Ekim	Yüzde	Bütçe**	Ocak-Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	2.553.099	2.199.422	86,1	4.929.664	3.913.733	79,4	77,9
Genel Bütçe Gelirleri	2.523.413	2.152.037	85,3	4.873.427	3.828.871	78,6	77,9
Vergi Gelirleri	2.185.950	1.829.771	83,7	4.270.668	3.391.461	79,4	85,3
Gelir Vergisi	308.454	274.522	89,0	696.394	534.594	76,8	94,7
Kurumlar Vergisi	487.760	375.697	77,0	782.230	500.427	64,0	33,2
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	138.076	142.572	103,3	440.872	404.828	91,8	183,9
Özel Tüketim Vergisi	375.851	321.109	85,4	817.241	708.949	86,7	120,8
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	51.254	46.182	90,1	108.231	100.725	93,1	118,1
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	574.868	467.511	81,3	931.406	746.979	80,2	59,8
Damga Vergisi	39.979	32.632	81,6	85.500	65.586	76,7	101,0
Harçlar	77.147	56.632	73,4	133.864	99.513	74,3	75,7
Diğer	132.562	112.913	85,2	274.930	229.860	83,6	103,6
Vergi Dışı Gelirler	337.463	322.266	95,5	602.760	437.410	72,6	35,7
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	19.624	36.439	185,7	37.134	63.925	172,1	75,4
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	10.062	10.946	108,8	19.102	20.937	109,6	91,3

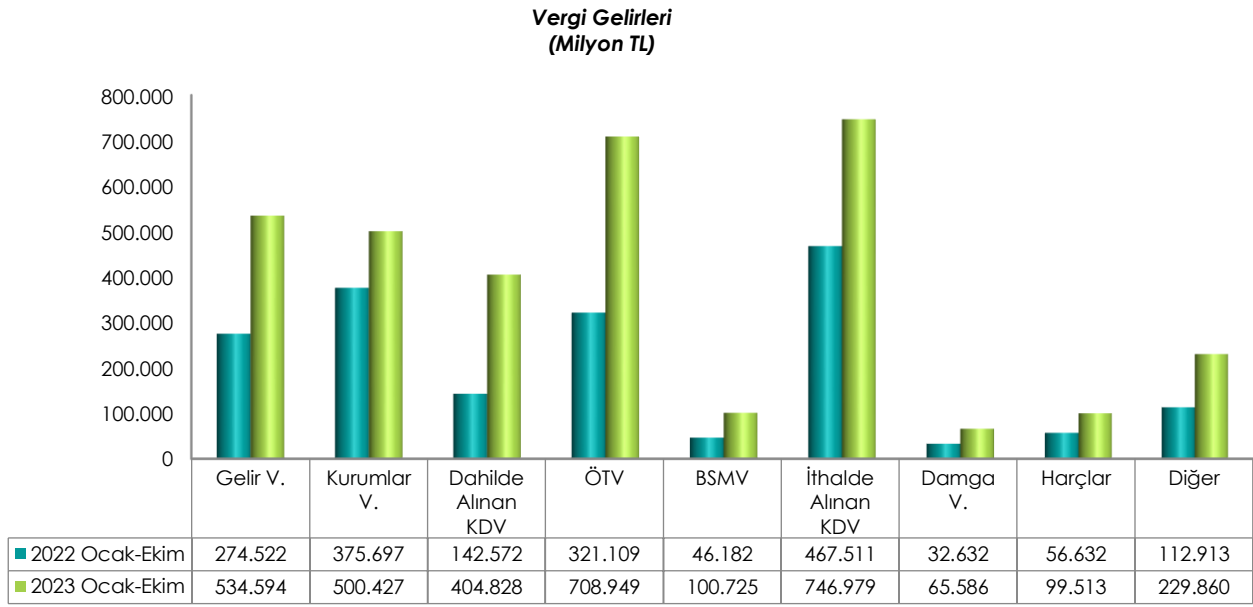
* 7414 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil.

** 7457 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil.

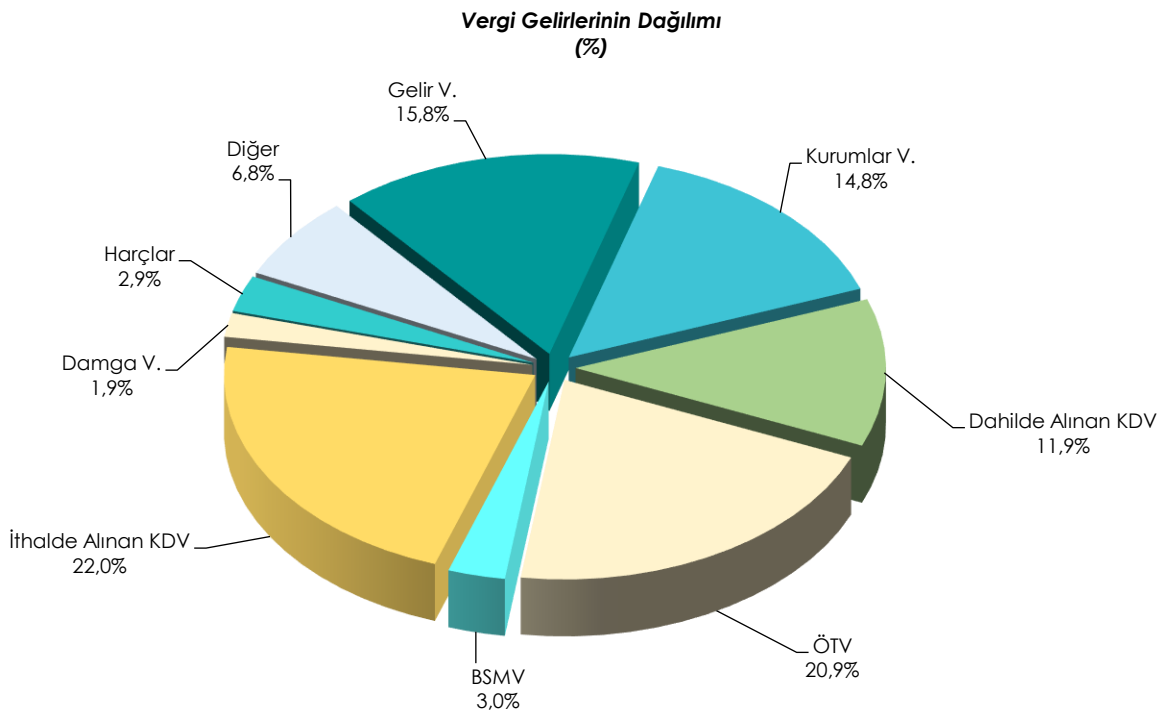
2022 yılı Ocak-Ekim döneminde bütçe gelirleri 2 trilyon 199 milyar 422 milyon TL iken 2023 yılının aynı döneminde yüzde 77,9 oranında artarak 3 trilyon 913 milyar 733 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı Ocak-Ekim dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 85,3 oranında artarak 3 trilyon 391 milyar 461 milyon TL olmuştur.

Ocak-Ekim dönemi vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2023 yılı Ocak-Ekim dönemi vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.

Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan "Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri" sekmesinden ulaşılabilir. ¹

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>